

Obsah

Události v EU:	Začalo vyjednávání nových vztahů mezi EU a Spojeným královstvím	strana 2
Brusel Inside:	Brexit	strana 5
Drobnohled:	Pracovní program Evropské komise pro rok 2020	strana 6
Hlavní téma:	Finanční a investiční rámec Zelené dohody pro Evropu	strana 7
EU Seriál:	Vize cirkulární ekonomiky	strana 11

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny
+420 956 765 439, dnavratil@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtúsová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.

Budějovická 1518/13b

140 00 Praha 4

EU_office@csas.cz

<http://www.csas.cz/eu>

Sledujte nás na Twitteru:

ReSearch

Česká spořitelna

@Research_sporka

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Evropská
komise

EURACTIV.cz

Milí čtenáři,

velkou část minulého čísla našeho Měsíčníku EU aktualit jsme věnovali „zelenému“ tématu European Green Deal. V aktuálním čísle se budeme vedle přehledu toho nejdůležitějšího, co se v Evropské unii událo, věnovat poněkud nepřekvapivě (hlavně pro ty z vás, kteří průběžně sledujete vývoj kolem Borise Johnsona) Spojenému království. Británie totiž o půlnoci 31. ledna ukončila své členství v Evropské unii po 47 letech. Po několikaletém pokusu o „brexit“ se podařilo domluvit na podobě dohody o vystoupení Británie z EU. Dohodu podepsali předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová a předseda Evropské rady Charles Michel. Ve Spojeném království prošel zákon nutný k ratifikaci oběma komorami a podepsala ho britská královna Alžběta II. Tím to však nekončí. Sice k dohodě nakonec došlo a Británie formálně EU opustila, ale v rámci přechodného období je stále součástí, jako před dohodou. A nastává další vyjednávání – tentokrát o tom, jak budou nastavené vztahy mezi EU a Británií. Jaká varianta nastavení nakonec zvítězí, není v tuto chvíli vůbec jasné. Británie by nejraději uzavřela s EU dohodu o volném obchodu jako má Unie s Kanadou. Více k tomu, co Británii čeká a co tento krok do budoucna možná přinese, rozebírá kolega Petr Zahradník v naší pravidelné rubrice Brusel Inside na straně 5.

Evropská komise už pod taktovkou Ursuly von der Leyen v prvním měsíci roku 2020 taky nezhálela a představila pracovní program pro rok 2020. Jak píše ve svém příspěvku paní Kateřina Myslivcová ze Zastoupení Evropské komise v České republice: hnacím motorem letošního programu jsou dvě probíhající transformace evropské ekonomiky a společnosti ekologická a digitální. Více informací k pracovnímu programu si můžete přečíst na straně 6 v Drobnohledu.

Hlavní téma (jeho pokračování z lednového vydání) je věnováno novému Fondu pro spravedlivou transformaci (Just Transition Fund), který má pomoci plnit závazek uhlíkové neutrality Evropské unie do roku 2050. Celková financí alokace fondu může dosáhnout až 50 mld. EUR. Tyto prostředky mají pomoci regionům závislým na průmyslových aktivitách s vysokými emisemi skleníkových plynů, jež se mohou potýkat s ekonomickým poklesem a zvyšováním nezaměstnanosti spojených s útlumem těchto aktivit. Co dále tento Fond pro spravedlivou transformaci představuje a jaký je (či není) obsah jeho podpory blíže představil Petr Zahradník na stranách 7 až 10.

Blíží se doba jarních prázdnin a dovolených na horách. Přeji pohodové čtení našeho měsíčníku. Užijte si chvíli volna, pokud se vás to týká, a ideálně s dobrými lyžařskými podmínkami.

Tomáš Kozelský

Události v EU

Spojené království opustilo Evropskou unii poslední lednový den a nastalo téměř roční přechodné období pro vyjednání budoucích vztahů. - Evropská komise představila reformu procesu pro přijímání nových členů EU. - Plán EU pro oběhové hospodářství. Jedním z hlavních cílů nového plánu cirkulární ekonomiky je významně omezit komunální odpad.

BREXIT

Začalo vyjednávání nových vztahů mezi EU a Spojeným královstvím

Spojené království opustilo Evropskou unii poslední lednový den a nastalo téměř roční přechodné období pro vyjednání budoucích vztahů. Jaká bude dohoda mezi oběma stranami?

Obchodní dohoda musí zajistit rovné podmínky pro konkurenci na obou stranách. Britská vláda opakuje, že se unijních pravidel držet nechce a usiluje o velmi volnou dohodu.

Součástí obchodní smlouvy má být i ujednání zajišťující rybářům z EU přístup do britských vod. Dohoda o rybolovu by měla být podle představ Bruselu opřeny o politickou deklaraci schválenou oběma stranami hotova do poloviny roku.

K oběma těmto požadavkům, tedy rybolovu a rovným podmínkám, se Londýn dlouhodobě staví odmítavě. Podle britské vlády je jedním z výdobytků brexitu možnost, aby britští rybáři získali kontrolu nad vodami kolem ostrovů na úkor konkurence z EU.

Pokud by se obě strany nedokázaly v rámci jedenáctiměsíčního přechodného období domluvit, hrozilo by zvláště ve vzájemném obchodu výrazné zhoršení podmínek pro firmy i spotřebitele. Londýn chce dosáhnout podobných podmínek pro přístup na jednotný trh, jaké má nyní Kanada. EU a Kanada se dohodly na odstranění 98 % cel.

Brusel ale podobnou dohodu o volném obchodě podmiňuje tím, že Británie bude dodržovat evropské standardy, aby tak byly zajištěny rovné podmínky. To ale britský premiér Boris Johnson nechce připustit a zopakoval, že se jeho země nehodlá držet unijních pravidel.

Pokud premiér se svou nekompromisní vyjednávací taktikou neuspěje, bude Británie reálně čelit nebezpečí, že se po skončení přechodného období na konci tohoto roku ocitne v podobné situaci, jako kdyby z EU odešla bez dohody.

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/barnier-eu-chce-s-britanii-ambiciozni-obchodni-dohodudohodu-s-britanii-ta-ji-chce-po-vzoru-kanady/>

<https://www.gov.uk/transition>

ROZŠIŘOVÁNÍ EU

Evropská komise představila reformu procesu pro přijímání nových členů EU

Proces přijímání nových členů Evropské unie by mělo být možné kdykoli přerušit, pokud některá ze zemí přestane plnit požadovaná kritéria. Počítá s tím plán, který zveřejnila Evropská komise ve snaze odblokovat zahájení přístupových rozhovorů s balkánskými zeměmi. O ně usiluje drtivá většina unijních států, několik zemí v čele s Francií věc ale podmiňuje právě změnou přijímacích kritérií. Podle eurokomisaře Olivéra Várhelyiho zůstává zásadním cílem EK rozšíření Unie o šest balkánských států.

Komise s novou metodologií přichází poté, co loni v říjnu nesplnila slib daný Albánii a Severní Makedonii. Obě země splnily podmínky pro zahájení přístupových rozhovorů a většina prezidentů a premiérů se na říjnovém summitu vyslovila pro start jednání, odpor francouzského prezidenta Emmanuela Macrona ale situaci zablokoval.

Paříž poté předložila vlastní podnět k reformě počítající mimo jiné s rozdělením dosud jednolitého procesu do řady postupných kroků. Francie rovněž požadovala, aby se přijímací řízení mohlo v kterémkoli stádiu vrátit na úplný začátek, pokud země přestane nějaké kritérium plnit.

Rozšíření o šestici balkánských států – tedy Srbsko, Černou horu, Albánii, Severní Makedonii, Kosovo a Bosnu zůstává nadále cílem Bruselu. S prvními dvěma zmíněnými zeměmi Unie už přístupová jednání vede, Kosovo a Bosna jsou naopak od jejich začátku zatím daleko. Komise v návrhu zmiňuje, že chce, aby byl proces přistoupení do EU důvěryhodnější, dynamičtější a předvídatelnější.

O návrhu Komise budou nyní jednat členské státy. Jejich velká většina včetně Německa či Česka podporuje co nejrychlejší zahájení rozhovorů s balkánskými státy a je ochotna s reformou přijímacího postupu souhlasit. Požadují však, aby Francie přestala jednání blokovat i v případě, pokud by se nová pravidla do března schválit nepodařilo.

<https://euractiv.cz/section/rozsireni-eu/news/evropska-komise-predstavila-reformu-rozsirovaciho-procesu-eu/>

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_181

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Plán EU pro oběhové hospodářství

Evropská komise zamýšlí ve svém očekávaném akčním plánu pro oběhové hospodářství zcela oddělit ekonomický růst od využívání přírodních zdrojů. Samotný návrh by měl být oficiálně předložen letos v březnu.

Podle dokumentu je hospodaření s materiály zodpovědné za zhruba 66 % emisí CO₂. Oběhovost materiálů se má proto stát hlavním motorem pro dosažení klimatické neutrality a má být i součástí národních klimatických plánů připravovaných členskými státy v rámci Pařížské dohody. Plán se sice ještě může změnit, odhaluje ale hlavní záměr Komise.

Cirkulární ekonomika se stala klíčovým politickým tématem předchozí Komise Jeana-Clauda Junckera. Tehdejší místopředseda Frans Timmermans převzal osobní zodpovědnost za tuto agendu a nyní chce coby výkonný místopředseda Komise pro Zelenou dohodu pro Evropu a klima posunout cirkulární agendou dále.

Jedním z hlavních cílů nového plánu cirkulární ekonomiky je významně omezit komunální odpad.

„Množství komunálního odpadu by se mělo v nadcházejících 10 letech omezit o polovinu,“ slibuje dokument. O polovinu by se mělo snížit také užívání materiálových zdrojů, nicméně takový cíl je v dokumentu uveden v závorce, a bude tak ještě předmětem další debaty. Komise chce také zabránit tomu, aby na unijní trh proudily výrobky, které nerespektují standardy udržitelnosti. Členské státy by měly přijmout závěry k oběhovému hospodářství letos v říjnu.

Plán pro oběhové hospodářství klade důraz také na digitální technologie, což by mělo spadat do agendy komisaře pro vnitřní trh Thierryho Bretona.

V plánu je doslova uvedeno, že databáze evropské cirkulární ekonomiky by se měla dále rozvíjet, aby zlepšila kvalitu, relevanci a dostupnost dat o produktech. V dokumentu se hovoří o elektronickém pasu produktů, který by obsahoval údaje o parametrech daného výrobku.

Co se týče spotřebitelů, i ti mají v plánu svou kapitolu. Komise totiž navrhuje zákaz tzv. greenwashingu, tedy marketingové strategie prezentující firmu jako ekologicky šetrnou, přestože tomu tak ve skutečnosti není.

Komise chce také do spotřebitelské legislativy přidat nové „právo na opravu“, díky kterému by měly být produkty snadno opravitelné, ať už díky dostupným opravárenským službám, nebo náhradním dílům.

Další iniciativy v plánu oběhové ekonomiky zahrnují:

- nový předpis o obalových odpadech včetně základních požadavků na balení;
- úpravu pravidel o bateriích a vozidlech s ukončenou životností, které zajistí vysokou míru recyklace elektromobilů;

- revizi předpisů týkajících se nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních;
- revizi pravidel o lodní přepravě odpadu tak, aby se zvýšil objem obchodu s odpady a sekundárními materiály;
- podporu obchodu se sekundárními surovými materiály na regionální úrovni ve snaze „harmonizovat národní kritéria pro výrobky s ukončenou životností a vedlejší produkty“ coby první krok k celounijním standardům;
- bezpečnější složení chemikálií bez látek škodlivých pro lidské zdraví a životní prostředí;
- přísnější pravidla pro ověřování a označování bioplastů;
- komplexní strategii pro textil a oblečení s cílem povzbudit trh pro cirkulární textilie;
- zajištění pitné tekoucí vody na veřejných místech, a omezit tak používání balené vody;
- strategii pro udržitelné stavebnictví;
- požadavky na eko-design pro IT produkty a „celounijní systém odměňování za vrácení nebo přeprdej starých mobilních telefonů“ s cílem prodloužit jejich životnost a zvýšit recyklaci;
- podporu cirkulárního globálního hodnotového řetězce v obchodních jednáních, s „globální dohodou o plastech“, která by se zaměřila na design výrobků a sběr odpadu.

<https://euractiv.cz/section/obehove-hospodarstvi/news/novy-plan-pro-obehove-hospodarstvi-chce-mnozstvi-komunalniho-odpadu-snit-na-polovinu/>

<https://www.euractiv.com/wp-content/uploads/sites/2/2020/01/CircularEconomyAP.pdf>

Evropský parlament podpořil Green Deal. Při hlasování o Evropské zelené dohodě zamítli poslanci dva pozměňovací návrhy, které chtěly uznat roli jaderné energetiky. - Česká republika získala z rozpočtu Evropské unie v roce 2019 o 68,5 miliardy Kč více, než do něj odvedla. Celkem ČR dosud získala z EU o 809,2 miliardy Kč více, než do něj odvedla.

Evropský parlament podpořil Green Deal, ale bez jádra

Poslanci Evropského parlamentu podpořili klimatický plán nové Evropské komise Ursuly von der Leyenové. Takzvaná Zelená dohoda pro Evropu má obsahovat pět desítek kroků, které by do roku 2050 měly přispět k docílení klimatické neutrality. Komise rovněž představila investiční fond, který by měl průmyslovým a uhelným regionům pomoci při přechodu na nízkouhlíkové hospodářství.

Evropský parlament plány Komise podpořil poměrem hlasů 482 ku 136. Devadesát pět poslanců se zdrželo. Zároveň parlament v nezávazné rezoluci vyzval, aby byly cíle směřované k roku 2030 ještě ambicióznější. Emise by se měly podle něj snížit oproti roku 1990 ne o „alespoň 50 až 55 %“, jak žádá komise, ale o 55 %.

Při hlasování o Evropské zelené dohodě zamítli poslanci dva pozměňovací návrhy, které chtěly uznat roli jaderné energetiky. Do konečného dokumentu se tak nedostala formulace z jednoho z návrhů, že Evropský parlament „uznává roli, kterou jaderná energie hraje jako nízkouhlíková technologie v národních energetických mixech“, ani formulace z druhého, že Evropský parlament „věří, že jaderná energie může hrát roli v dosažení klimatických cílů“.

<https://euractiv.cz/section/klima-a-zivotni-prostredi/news/evropsky-parlament-podporil-zelenou-dohodu-jadro-se-do-textu-nedostalo/>

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/2020109IPR69902/parlament-podporil-zelenou-dohodu-pro-evropu-a-zada-jeste-ambicioznejisi-cile>

ROZPOČET EU

Čistá pozice ČR v roce 2019: 68,5 mld. korun

Česká republika získala z rozpočtu Evropské unie v roce 2019 o 68,5 miliardy Kč více, než do něj odvedla. Předloni tzv. čistá pozice ČR činila 44,7 miliardy Kč. Zvýšení čisté pozice je podle informací ministerstva financí způsobeno vyšším tempem čerpání peněz z fondů EU.

ČR loni obdržela z unijního rozpočtu 119,9 miliardy korun a odvedla do něj 51,4 miliardy korun. Česko tak zůstalo stejně jako v předchozích letech čistým příjemcem peněz z EU.

Příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti loni činily 83,1 miliardy Kč. Příjmy ze Společné zemědělské politiky byly 32,6 miliardy Kč, z toho přímé platby 22,5 miliardy korun.

Celkově od vstupu do EU v květnu 2004 ČR do konce roku 2019 zaplatila do rozpočtu EU 616,8 miliardy korun a získala z něj asi 1,43 bilionu Kč. **Celkem tak Česko dosud získalo z EU o 809,2 miliardy Kč více, než do něj odvedlo.**

Stejně na tom jsou podle posledních údajů Evropské komise z roku 2018 země, které vstoupily do EU v roce 2004 s Českem. Naopak objem odvodů nad příjmy převažuje u původních zemí EU, jako jsou Německo, Francie, Itálie nebo Velká Británie.

V roce 2018 bylo největším přispěvatelem do unijního rozpočtu Německo, které odvedlo o 13,4 miliardy eur (zhruba 338 miliard Kč) více, než z něj dostalo. Největším příjemcem peněz bylo Polsko, které získalo z rozpočtu EU o 12,3 miliardy eur víc (zhruba 310 miliard korun), než do něj odvedlo.

Odchod Británie z Evropské unie však výrazně promluví do vyjednávání o budoucím dlouhodobém rozpočtu společenství. Po ostrovní zemi zůstane jako po čistém plátcu v unijní kase pro příštích sedm let mezera v řádu desítek miliard eur, kterou budou muset zaplnit ostatní země. Zmizí patrně i systém finančních korekcí pro velké plátce, který si Londýn vybojoval a těžily z něj i další ekonomicky silné země.

Unijní státy jsou zatím nesmiřitelně rozděleny v názorech na rozpočet pro roky 2021-2027, jehož celková výše by se podle představ Evropské komise neměla bez ohledu na chybějící britské peníze příliš lišit od toho dosavadního. Brusel navrhl, aby objem rozpočtu odpovídal 1,11 % hrubého národního důchodu (HND), což činí více než 1,1 bilionu eur.

Členské státy však při začínajících jednáních vycházejí z návrhu finského předsednictví, který počítá s úrovní 1,07 % HND. Skupina hospodářsky nejvyspělejších zemí v čele s Německem dokonce nechce, aby rozpočet překročil jednoprocenní hranici. To by vyžadovalo další škrty například v kohezní politice, čemuž oponuje více než desítky států včetně Česka profitujících ze strukturálních fondů.

Británie by letos měla do unijní kasy naposledy přispět plnou částkou ve výši přibližně 12,7 miliardy eur. Poté sice bude na základě brexitové dohody ještě několik desítek let hradit drobnější sumy za finanční závazky, které EU učinila za jejího členství či například přispívat na důchody zaměstnanců Unie. Tyto částky v celkové výši necelých 25 miliard eur však nebudou mít na nový dlouhodobý rozpočet vliv a podíl ostatních zemí na celkových výdajích v souvislosti s britským odchodem vzroste.

První bitva o úvodní postbrexitový rozpočet se očekává na mimořádném summitu, který svolal na 20. února předseda Evropské rady Charles Michel. Její součástí bude patrně i střet o budoucnost rozpočtových korekcí.

<https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/cr-cerpa-z-rozpocet-eu-rychleji-nez-doposud-loni-z-neho-ziskala-o-685-miliardy-koron-vic/>

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ceska-republika-ziskala-v-roce-2019-z-ro-37294>

Poslední letošní lednová půlnoc (míněno středoevropského času) znamenala současně i první opuštění nějakého členského státu z rodiny zemí participujících na projektu evropské integrace. Do té doby se s Unií, resp. ještě předtím s Evropským společenstvím rozloučila pouze některá autonomní území, případně bývalá koloniální území, nikdy však dosud celý členský stát.

BREXIT

Poslední letošní lednová půlnoc (míněno středoevropského času) znamenala současně i první opuštění nějakého členského státu z rodiny zemí participujících na projektu evropské integrace. Do té doby se s Unií, resp. ještě předtím s Evropským společenstvím rozloučila pouze některá autonomní území, případně bývalá koloniální území, nikdy však dosud celý členský stát. V tomto ohledu tak drží prim Velká Británie, země velmi významná v evropském a stále ještě též v globálním kontextu – politicky, ekonomicky i společensky.

Po urychlených procedurách, které se udály v průběhu posledního lednového týdne již žádný zázrak nenastal a počet členských států se tak vrátil do roku 2013, tedy do momentu, než do EU vstoupilo Chorvatsko. Zdá se, že aktuální počet 27 ještě nějakou ne zcela krátkou dobu vydrží. Na prahu vstupu nyní nikdo urgentně nečeká a cesta ven je našťastí taktéž prázdná, na čemž se zřejmě některé dosavadní tragikomické momenty brexit provázající dost zásadně podílely. Zkrátka, nikdo si teď nechce hrát se sirkami, když navíc neví, jak to vlastně všechno dopadne.

Není pochyb o tom, že se ještě budou dít věci, neboť doposud se vlastně reálně ještě nic nestalo. Manželství napříč La Manche je sice již formálně rozvedeno, ale dosud funguje vše jako před rozvodem. Avšak ledva dotikaly společné hodiny, začíná již opět souboj slov a politických svalů. Zdá se, že Británie má v tomto ohledu značné ambice, pokud tak můžeme vyvodit z vyjádření jejího premiéra. Ten je připraven svoji zemi ochránit před vlivem plynoucím z EU prostřednictvím cel, restriktivních opatření i hraničních kontrol. Možná zapomněl dodat, před čím že ji chce ochránit, když její běžný provoz bytostně závisí na potřebě dovážet spotřební i investiční průmyslové výrobky právě z kontinentu.

Jedenáctiměsíční ochranný polštář pro přípravu definitivního smluvního ujednání vztahů mezi EU a Velkou Británií věru není mnoho. Má-li být však vzorem pro toto ujednání relativně nová smlouva CETA mezi EU a Kanadou, lze to vnímat spíše nadějně. Jestliže smlouva CETA vznikala několik let, neboť bylo zapotřebí nalézt společného jmenovatele mezi řadou funkčních, procesních, ale i strategických a politických záležitostí, protože ekonomické, finanční, investiční modely mezi EU a Kanadou byly a jsou odlišné, Británie byla součástí jednotitého soukolí EU (i přes řadu výjimek) 47 let. Z tohoto soukolí tak zbývá „maličkost“, nevytvářejte nové, ale z těch stávajících vyberte ty, které budou oboustranně výhodné.

Má to samozřejmě své limity: na jedné straně nemůže být budoucí uspořádání pro Británii z pohledu participace na Jednotném trhu výhodnější, než když byla plnoprávný člen EU. Zde by brexit pozbýval smyslu a EU by na to logicky nikdy nepřistoupila. Na straně druhé se Británie chce hodně rozprostřít do světa, v čemž by jí rozhodně neměla EU bránit. Má to však jedno zásadní omezení – vzhledem k tomu, že v EU existuje cosi, co se nazývá společná obchodní politika, nemůže Británie současně požadovat, že si uzavře sadu bilaterálních smluv na míru se všemi významnými světovými ekonomikami a současně bude zachovávat maximum ze své účasti na Jednotném trhu, neřkuli, že si z EU „vzobere“ pár pro ni významných partnerů, s nimiž též uzavře bilaterální smlouvy, a zbytek pro ni nezajímavých zemí EU bude ignorovat. Zde již od počátku – přes všechny jiné rozpory – drží EU pozoruhodně celistvě a nepolevuje. Bylo by dobré, aby jí to vydrželo, neboť v opačném případě hrozí rozpad Jednotného trhu a tím de facto i celé EU. O tom, že někoho napadne tuto hru hrát, snad ani nelze pochybovat.

To, že si dříve či později začneme chybět a ke slovu přijdou nostalgické vzpomínky na to, jak nám spolu bylo dobře, je patrně jen otázkou času. Co se již stalo, nejde odestát, alespoň ne pro nejbližší léta. Teď je třeba hledět do budoucnosti a zpětně zrcátko do minulosti by nás mělo poučit, ale nikoliv v pohledu vpřed bránit. Předmětem onoho budoucího uspořádání by měla být oboustranně výhodná dohoda, nikoho neponižující, s nikým si nevyřizující účty, reflektující aktuální podobu vzájemných vztahů. Dohoda, která se možná nepovede na první pokus a bude přizpůsobována nastalým okolnostem. Ani z toho bychom neměli upadat do deprese marnosti. Není pochyb o tom, že se vzájemně potřebujeme a potřebovat budeme. A tato potřeba by měla být ztvrzena dohodou, která bude vždy lepší, stabilnější a důvěryhodnější, než vzájemný život „na psí knížku“, tedy bez dohody.

Petr Zahradník

Každý rok přijímá Evropská komise pracovní program pro nadcházející rok. Informuje tak nejen veřejnost, ale i spolutvůrce právních předpisů o tom, jaká opatření se chystá předložit a jaké projednávané návrhy má naopak v úmyslu stáhnout. Pracovní program pro rok 2020 je výjimečný v tom, že se jedná o úplně první program Evropské komise pod vedením Ursuly von der Leyenové.

PRACOVNÍ PROGRAM EVROPSKÉ KOMISE PRO ROK 2020

V posledním lednovém týdnu představila Evropská komise pracovní program pro rok 2020. Ambiciózní program vymezuje kroky, které Evropská komise podnikne k tomu, aby proměnila šest politických priorit ve hmatatelné výsledky. Ovšem v potaz jsou brány také hlavní priority Evropského parlamentu či Evropské rady.

Hnacím motorem letošního programu jsou dvě současně probíhající transformace evropské ekonomiky a společnosti - ekologická a digitální. Ve spolupráci s Evropským parlamentem, členskými státy a ostatními partnery bude Evropská komise diskutovat a implementovat celkem 43 konkrétních iniciativ v následujících šesti oblastech:

1) Zelená dohoda pro Evropu

Nejdůležitějším legislativním aktem v této oblasti bude návrh Evropského klimatického paktu, jenž včlení cíl klimatické neutrality do roku 2050 do právních předpisů. Komise se zaměří na financování energetické transformace v těch členských státech, jejichž regiony a sektory budou změnou nejvíce zasaženy. EU bude také nadále vést mezinárodní vyjednávání s cílem zvýšit ambice hlavních producentů emisí skleníkových plynů před konferencí OSN o změně klimatu 2020 v Glasgow. Komise dále navrhne strategii pro ochranu biodiverzity, nový akční plán pro oběhové hospodářství a strategii pro ekologické zemědělství.

2) Evropa připravená na digitální věk

Aby EU mohla co nejvíce využít svého potenciálu v oblasti digitalizace, předloží Evropská komise novou datovou strategii, v jejímž rámci bude hrát zásadní roli umělá inteligence a její vztah k základním etickým hodnotám. Zlepšení digitální gramotnosti spolu s investicemi do digitálních dovedností evropských občanů bude zaštiťovat akční plán pro digitální vzdělávání. Komise také plánuje navrhnout novou strategii pro průmysl a strategii pro malé a střední podniky. Zákon o digitálních službách podpoří jednotný trh s digitálními službami a malým podnikům poskytne právní srozumitelnost a rovné podmínky.

3) Hospodářství, které pracuje ve prospěch lidí

S ekologickou a digitální transformací je třeba zajistit, že hospodářství sleduje nejen cíl růstu, ale i udržitelnosti a sociální spravedlnosti. Komise navrhne právní nástroj pro spravedlivou minimální mzdu pro pracovníky EU, evropský systém zajištění v nezaměstnanosti a iniciativu pro spravedlivé danění. Komise rovněž navrhne evropskou záruku pro děti s cílem zajistit, aby děti měly přístup k základním službám, a posílí záruky pro mladé lidi na podporu jejich vzdělávání a odborné přípravy.

4) Silnější Evropa ve světě

Pro posílení role Evropy ve světě naváže Komise spolupráci s Afrikou a zeměmi západního Balkánu, podpoří také zahájení přístupových jednání se Severní Makedonií a Albánií. Dále bude Komise pracovat na zachování dynamiky Východního partnerství i po roce 2020. Komise bude spolupracovat s Radou EU na akčním plánu pro lidská práva a demokracii.

5) Podpora evropského způsobu života

Evropská komise podpoří reformu azylové politiky novým paktem o migraci a azylu, který mimo jiné bude poukazovat na to, že vnitřní a vnější aspekty migrace jsou neoddělitelně spjaté. Na seznamu iniciativ stojí vysoko také boj proti rakovině. Podpora evropského způsobu života by nebyla možná bez silné obranné strategie se zaměřením na organizovaný zločin, terorismus či odolnost kritické infrastruktury.

6) Nový impuls pro evropskou demokracii

Bezpochyby nejvýznamnější iniciativou je konference o budoucnosti Evropy, díky níž se budou občané EU moci podílet na unijních opatřeních. Evropská komise navíc bude pokračovat v zajišťování kultury právního státu a v boji s demografickými změnami, které mají vliv na zaměstnanost, regionální politiku, veřejné finance a další oblasti. Aby členské státy mohly lépe čelit výzvám ohrožujícím jejich demokratické hodnoty, bude se Komise zabývat bojem proti dezinformacím a zároveň bude podporovat volná a nezávislá média. Nová spotřebitelská agenda umožní spotřebitelům dělat rozhodnutí založená na kvalitních informacích, a to zejména v přeshraničních a online transakcích.

Kateřina Myslivcová

Zastoupení Evropské komise v České republice

Hlavní téma je věnováno novému Fondu pro spravedlivou transformaci, který má pomoci plnit závazek dosažení uhlíkové neutrality EU do roku 2050. Celková alokace fondu může dosáhnout až 50 mld. EUR a prostředky mají pomoci regionům závislým na průmyslových aktivitách spojených s těžbou uhlí. Co dále tento fond představuje a jaký je (či není) obsah jeho podpory?

Hlavní téma

FINANČNÍ A INVESTIČNÍ RÁMEC ZELENÉ DOHODY PRO EVROPU

Fond pro spravedlivou transformaci

Od počátku procesu vytváření nového Víceletého finančního rámce (VFR) EU na období 2021 – 2027 bylo zřejmé, že potřebné změny v jeho struktuře i přeskupení jeho nejvýznamnějších kapitol budou tentokrát větší a razantnější, než tomu obvykle při přechodu od jednoho finančního rámce ke druhému bývá. Již v první verzi návrhu nového VFR z května 2018 bylo zmíněno, že na řešení klimatických záležitostí by mělo být vyčleněno až 25 % objemu výdajů budoucího Rozpočtu EU, tedy v absolutní částce nějakých 320 mld. EUR.

Tomuto rámci se samozřejmě musí přizpůsobit i obsah budoucí kohezní politiky, jejímž zásadním budoucím cílem je naplnění přívlastku zelený a dosažení zelenější a nízkouhlíkové Evropy prostřednictvím podpory přechodu na čistou a spravedlivou energii, zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, přizpůsobení se změnám klimatu a prevence řízení rizik.

Fond pro spravedlivou transformaci (JTF; Just Transition Fund) je konkrétním projevem naplnění těchto úmyslů, následně specifikovaných v prosinci 2019 v podobě Sdělení o Zelené dohodě pro Evropu. Dohoda dále zvyšuje ambicióznost cílů v oblasti klimatu a životního prostředí. Formuluje cíl klimatické neutrality do roku 2050. Při jeho dosahování bude mít velký význam JTF a v širším kontextu též Mechanismus pro spravedlivou transformaci (JTM; Just Transition Mechanism). Jeho smyslem je pokrýt veškerá potřebná území a kompenzovat jim obrovské náklady, jež s sebou klimatická transformace přinese.

Transformace spojená s řešením klimatické změny je největší strukturální reforma/změna, které EU v nadcházejících dekádách čelí. Tuto transformaci provází útlum těžby uhlí, rašeliny a ropných břidlic (vůči kterým se JTF vztahuje) a taktéž

útlum průmyslových aktivit s vysokými emisemi skleníkových plynů. Důsledkem je pak trvalý pokles ekonomického výkonu a zaměstnanosti v těchto odvětvích, jenž by měl být prostřednictvím JTF zmírněn. U jiných odvětví lze předpokládat možnost technologické transformace; i ta by měla být prostřednictvím JTF podpořena.

JTF získá významný příspěvek z budoucího Rozpočtu EU v rámci nového Víceletého finančního rámce 2021 – 2027. Stane se tak nejen plnohodnotným fondem v rámci kohezní politiky (vedle ERDF, ESF+ a Kohezního fondu), ale z ERDF a ESF+ získá též významný finanční příspěvek.

JTM by se měl opírat o tři pilíře:

- 1. JTF, který bude implementován v rámci modelu sdíleného řízení jako čtvrtý fond tvořící množinu zdrojů kohezní politiky;
- 2. zvláštní režim v rámci Programu InvestEU v modelu centrálně řízeného programu;
- 3. úvěrový nástroj pro veřejný sektor, který předpokládá zapojení Evropské investiční banky (EIB) s cílem mobilizovat pro dotčené regiony dodatečné investice (odhadovaná potřeba dodatečných investic pro účely opatření spojených s klimatickou změnou činí až 260 mld. EUR ročně).

JTF představuje především dotace. Zvláštní režim v rámci Programu InvestEU bude usilovat o mobilizaci soukromých zdrojů při využití finančních nástrojů. A zapojení EIB má rozšířit prostor pro možnosti veřejného financování.

JTF bude zaměřen na ekonomickou diverzifikaci území nejvíce postížených klimatickou transformací, na rekvalifikaci a aktivní začleňování pracovníků s touto transformací spojených. Zbývající dva pilíře se šířeji zaměří na podporu činností spojených s transformací energetiky; předmětem zvláštního režimu Programu InvestEU mají být projekty energetické a dopravní infrastruktury, včetně plynárenské infrastruktury a dálkového vytápění a projekty v oblasti dekarbonizace; úvěrový nástroj pro veřejný sektor EIB se má zaměřit na veřejné projekty usnadňující transformaci na klimatickou neutralitu (energetická, dopravní infrastruktura, sítě dálkového vytápění, zvýšení energetické účinnosti, včetně renovace budov).

Dodatečné veřejné a soukromé zdroje by mělo též umožnit uvolnění soudržného regulačního rámce, v důsledku čehož by se změnila pravidla pro poskytování státní podpory). Tento požadavek v současnosti požaduje především Německo, pozitivní přínos tohoto kroku by však byl nepochybně patrný i v České republice.

JTF je prezentován jako klíčový pilíř JTM; otázkou však zůstává, zda tomu odpovídá též zaručené finanční krytí. Stane se integrální součástí kohezní politiky a princip sdíleného řízení umožní prosadit daleko výrazněji hlas členského státu. To však současně vyžaduje, aby měl členský stát naprosto ujasněn, co od JTF požaduje a byl na jeho využívání dokonale připraven z pohledu znalostí, strategie i managementu.

JTF je deklaratorně určen pro všechny členské státy (další otázkou, zda je to dobře, anebo by mělo být předem stanoveno, že čerpat z tohoto zdroje mohou pouze ty členské státy, v nichž existuje objektivní věcná potřeba). Ona věcná potřeba je brána v úvahu v případě metody přidělování finančních prostředků. Právě ta bere v úvahu konkrétní potřeby transformace v regionech s nejvyššími emisemi skleníkových plynů, sociální potřeby (potenciální ztráty pracovních míst); přihlédnuto bude též k úrovni hospodářského rozvoje a s tím spojené investiční kapacity členských států.

Příděl z JTF pro jednotlivé členské státy bude doplněn zdroji ERDF a ESF+. Nabízí se též možnost doplnění o vnitrostátní, patrně nejspíše veřejné zdroje. Převody z ERDF a ESF+ budou činit 1,5 až 3-násobek části přídělu z JTF. Z původního základního finančního vybavení JTF ve výši 7,5 mld. EUR tak lze dosáhnout navýšení až na 30 mld. EUR a poté, co budou zapojeny též vnitrostátní zdroje, odhaduje Evropská komise, že celková finanční alokace JTF může dosáhnout až na 50 mld. EUR pro všechny členské státy. Doplnková podpora JTF z ERDF a ESF+ by navíc neměla převýšit 20 % původního národního přídělu pro ERDF a ESF+.

Nicméně tato úvaha o doplňkovosti zdrojů stojí zatím dosti „na vodě“, neboť dosud nebyl představen mechanismus navýšení dodatečných zdrojů ve prospěch JTF. Pokud nebude existovat nějaký dodatečný stimul či jiný důvod, lze předpokládat, že členské státy pro převedení zdrojů z ERDF a ESF+ použijí princip 1,5-násobku a pro převod dodatečných vnitrostátních zdrojů nebudou mít zásadní důvod. Dodatečným stimulem by však mohla být již výše zmiňovaná a zvolněná úprava pravidel pro veřejnou podporu.

Zajímavou předpokládanou novinkou je též proces plánování JTF. V něm by se měl v praktické podobě objevit návrh, který již několik let rezonuje evropským prostředím zatím spíše akademicky – propojenost kohezní politiky a Evropského semestru. Předpokládá se, že právě proces plánování JTF by měl být založen na dialogu mezi Evropskou komisí a členskými státy v rámci procesu Evropského semestru.

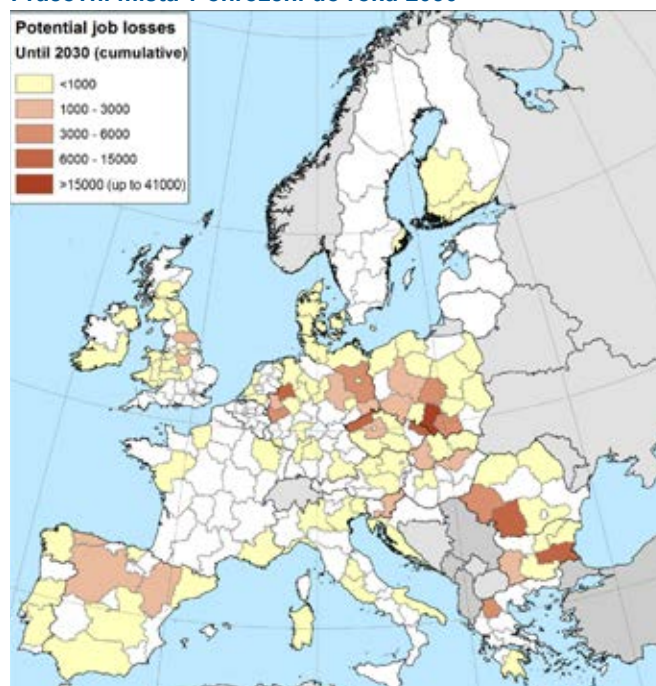
Území určená pro intervence z JTF musejí být nejvíce postižena hospodářskými a sociálními dopady transformace. Členské státy vypracují územní plány spravedlivé transformace (v nich bude nastíněn proces transformace do roku 2030 a určena nejvíce postižená území, jež by měla být podporována). Územní plány stanoví sociální, hospodářské a environmentální výzvy

a potřeby diverzifikace. Základní jednotkou pro identifikaci území pro účely územního plánu spravedlivé transformace jsou NUTS 3 (tedy v České republice kraj) nebo jejich součásti.

Otevřená možnost existuje též v případě programování. Návrh nařízení umožňuje učinit volbu buď způsobem, kdy se JTF zapojí a včlení do priorit programů podpořených též z ERDF, ESF+ a Kohezního fondu (které jsou již nyní vesměs v členských státech navrženy a probíhají vyjednávání o jejich schvalování s Evropskou komisí), anebo zdroje JTF (základní + doplněné) budou použity při vytvoření zcela nového Operačního programu, ve kterém by byly výlučně využívány prostředky JTF. Výklad navíc otevírá možnost, že takovýto Operační program, založený na implementaci JTF, by mohlo být i více.

Ze zjevných důvodů (JTF zdroje se budou týkat pouze vybraných regionů, jež připraví věrohodné územní plány spravedlivé transformace, zdroje JTF se budou týkat jiných pravidel, cílů a kritérií a skloubit je s nyní navrženými OP bude obtížné, je zde zjevná snaha o kontinuitu mezi postupem vůči uhlíovým regionům v transformaci a JTM) je daleko efektivnější a jednodušší vystavit nový OP, resp. nové OP, než velmi složitě a komplikovaně „přilepovat“ alokace a věcné priority JTF do architektury již navržených OP; navíc je v nařízení zjevně zdůrazněno, že právě v JTF má být pečlivě ošetřena územní dimenze - základní jednotkou pro územní plány je, jak výše podotknuto, dokonce NUTS 3 - a že má být přenechána odpovídající iniciativa a zodpovědnost orgánům regionů, měst a obcí.

Pracovní místa v ohrožení do roku 2030

Zdroj: Evropská komise; činnosti spojené s uhlím; kumulativně

Územní plány spravedlivé transformace budou v případě obou z uvedených možností integrální součástí Operačních programů a budou takto Evropskou komisí schváleny. Územní plán má v návrhu nařízení taxativně vymezené náležitosti a je vnímán jako deklarace závazku členského státu s ohledem na proces transformace ve smyslu, že tato bude probíhat v souladu s vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu, jež reálně povede k dosažení klimatické neutrality do roku 2050.

Nadto zde musí být provedeno přesné odůvodnění převodu zdrojů z ERDF a ESF+ na tento účel a odůvodnění každé podpory produktivních investic jinam, než do segmentu malých a středních podniků. Schválené územní plány se budou též týkat možností využívat zvláštní režim Programu InvestEU a úvěrový nástroj pro veřejný sektor v partnerství s EIB.

V pojetí územních plánů spravedlivé transformace návrh nařízení explicitně zdůrazňuje potřebu kontinuity se stávající platformou uhelných regionů procházejících transformací.

Za velmi důležitou lze považovat doplňkovost Programu InvestEU a úvěrového nástroje pro veřejný sektor s režimem JTM. V rámci této doplňkovosti můžeme hovořit o následujících formách a obsahu podpory:

- záručních nástrojích na investice: určení investic je zaměřené k transformaci prostřednictvím nízkouhlíkových činností (obnovitelné zdroje, systémy energetické účinnosti), energetické a dopravní infrastruktury, plynárenské infrastruktury a dálkového vytápění, dekarbonizace, ekonomické diverzifikace regionů a sociální infrastruktury;
- subvencích úrokových sazeb;
- investičních dotacích z Rozpočtu EU, kombinovaných s půjčkami EIB obecním, regionálním a jiným orgánům veřejné správy.

Oba programy mají mít širší zeměpisnou působnost. Mohou být prováděny i na územích mimo rámec JMT, když bude prokázán významný dopad na klimatickou transformaci.

V rámci JTF je připomínán silný integrovaný územní (místní) přístup, který zajišťuje synergie a soudržnost mezi investicemi podporovanými v rámci JTF a těmi, podporovanými ze stávajících programů kohezní politiky.

Je předpokládána významná role JTF při podpoře produktivních investic do fixního kapitálu a nehmotných aktiv podniků. Přísnější podmínky jsou pak stanoveny pro účast velkých firem.

Obsah podpory v rámci JTF

- produktivní investice do malých a středních podniků, včetně začínajících podniků, jež vedou k hospodářské diverzifikaci a přeměně;
- investice do zakládání nových podniků, mj. prostřednictvím podnikatelských inkubátorů a poradenských služeb;
- investice do výzkumu a inovací a podpora přenosu pokročilých technologií;
- investice do zavádění technologií a infrastruktur pro celkově dostupnou čistou energii, do snižování emisí skleníkových plynů, energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů;
- investice do digitalizace a digitálního propojení;
- investice do obnovy a dekontaminace lokalit, rekultivace půdy a projektů pro nové využití;
- investice do posílení oběhového hospodářství, mj. předcházením vzniku odpadů, jejich snižováním, účinným využíváním zdrojů, opětovným používáním a recyklací;
- zvyšování kvalifikace a rekvalifikace pracovníků;
- pomoc uchazečům o zaměstnání při hledání zaměstnání;
- aktivní začleňování uchazečů o zaměstnání.

Do velkých firem jsou podle návrhu nařízení způsobilé pouze takové investice, jež jsou nezbytné k provedení územního plánu spravedlivé transformace.

Zdroje JTF jsou určeny pro kategorie regionů, v nichž jsou dotčená území na základě územních plánů spravedlivé transformace.

Územní plány spravedlivé transformace se svými povinnými náležitostmi využívají a pracují též s naplňováním tvrdých, kvantifikovaných ukazatelů a jejich referenčních hodnot.

Hlavní téma

Vyloučení z podpory v rámci JTF

- vyřazování jaderných elektráren z provozu nebo jejich výstavba;
- výroba, zpracování a uvádění tabáku a tabákových výrobků na trh;
- podniky v obtížích;
- investice související s výrobou, zpracováním, distribucí, skladováním nebo spalováním fosilních paliv;
- investice do širokopásmové infrastruktury v oblastech, kde jsou alespoň dvě širokopásmové sítě rovnocenné kategorie.

Investiční plán pro udržitelnou Evropu

JTM a JTF představují nejvýznamnější složky Investičního plánu pro udržitelnou Evropu (SEIP; Sustainable Europe Investment Plan), coby finanční, ekonomické a investiční reakce na koncept Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal).

SEIP představuje takto investiční pilíř Zelené dohody, jehož hlavní ambicí je věcně i finančně naplnit a realizovat potřebu dodatečných investic pro tento účel ve výši odhadovaných 260 mld. EUR ročně.

Pro naplnění této ambice je zcela zásadní efektivní zapojení soukromého sektoru, neboť společné unijní zdroje, ani

reálně disponibilní národní veřejné zdroje nejsou v této výši dosažitelné.

SEIP pracuje se třemi klíčovými oblastmi:

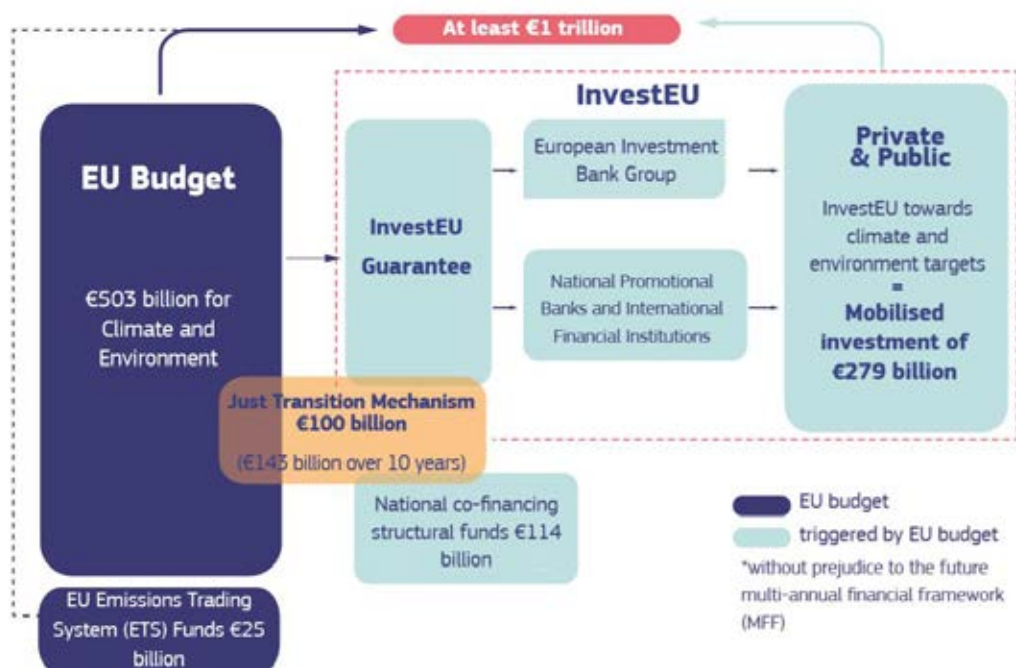
- očekávaná mobilizace až 1.000 mld. EUR na podporu udržitelných investic;
- vytvoření podpůrného rámce pro soukromé investory a veřejný sektor s cílem zajištění, aby transformace byla efektivní, spravedlivá a sociálně vstřícná; významnou roli zde sehraje taxonomie;
- cílená podpora orgánům veřejné správy a autorům projektů z hlediska jejich zaměření, strukturování a udržitelného provádění.

Při naplňování cílů SEIP bude primární a spouštěcí roli sehrávat Rozpočet EU. Je zamýšleno, že více než 30% prostředků ERDF a Kohezního fondu bude přímo spojeno s naplňováním Zelené dohody.

Vedle toho přibližně 40% prostředků Společné zemědělské politiky má být alokováno v souladu s podporou klimatických cílů; stejně tak 35% objemu rozpočtu programu Horizon Europe. Více než 60% navýšeného objemu prostředků programu LIFE zamíří stejným směrem a stejné procento z celkového rozpočtového rámce lze očekávat v případě Nástroje pro propojování Evropy (CEF). Taktéž angažmá ESF+ bude v této záležitosti významné.

Petr Zahradník

Investiční plán pro udržitelnou Evropu

Zdroj: Evropská komise

Cirkulární ekonomika je pro Evropskou unii jednou z hlavních priorit, proto byl v roce 2015 Evropskou komisí přijat akční plán EU pro oběhové hospodářství, který stanovuje dlouhodobé cíle v oblasti recyklace či skládkování. Pro Českou republiku je směrodatný cíl pro komunální odpad, který končí na skládkách - ten by měl od roku 2035 činit max. 10 %.

VIZE CIRKULÁRNÍ EKONOMIKY

Princip stále častěji skloňovaného pojmu „cirkulární ekonomika“ tkví v tom, že se snaží o minimalizaci odpadu, který není dále využit. Zjednodušeně, aby v co největší míře platilo, že odpad = zdroj. Toho lze docílit změnou designu výrobků a prodloužením jejich životnosti, větší mírou oprav spotřebičů, změnou spotřebitelského chování, zvýšením efektivity ve využívání zdrojů apod. Technologický pokrok je čím dál rychlejší a způsobů, jak mohou jednotlivé ekonomiky uvádět principy cirkulární ekonomiky do praxe, je stále více.

Cirkulární ekonomika je pro Evropskou unii jednou z hlavních priorit, proto byl 2. prosince 2015 Evropskou komisí přijat akční plán **Uzavření cyklu – akční plán EU pro oběhové hospodářství**, který stanovuje dlouhodobé cíle v oblasti recyklace či skládkování a zahrnuje také opatření pro odstranění překážek, které brání lepšímu nakládání s odpady. V roce 2018 pak Evropská komise představila **rámec EU pro sledování oběhového hospodářství**, který obsahuje 10 ukazatelů. Ty jsou pravidelně monitorovány a jejich přehled je k dispozici [zde](#).

Splní ČR stanovené cíle?

Pro Českou republiku je z hlediska cílů Evropské unie směrodatný podíl komunálních odpadů, který končí na skládkách. V ČR je skládkováno celkem 46 % komunálního

odpadu. Využito je jen 51 %, přičemž 39 % materiálově a 12 % energeticky.

Cílem Evropské unie je přitom, aby od roku 2035 bylo skládkováno maximálně 10 % komunálního odpadu. Platným cílem pro míru recyklace komunálního odpadu je, aby do roku 2025 bylo recyklováno (=materiálově využito) alespoň 55 % komunálního odpadu, do roku 2030 60 % a do roku 2035 pak 65 %.

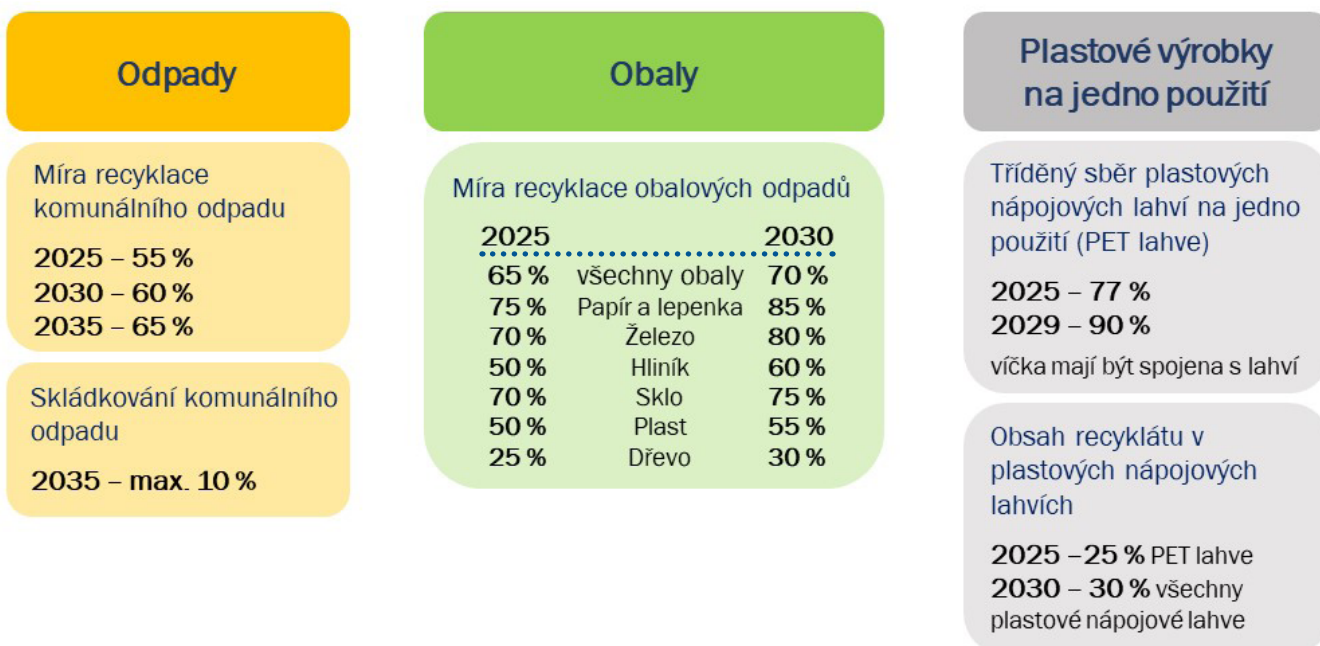
Recyklace komunálního odpadu v EU činí v průměru 46,4 %, dle údajů Eurostatu je v ČR na úrovni 34,5 % (data MŽP hovoří o 39 % komunálního odpadu, který je v ČR materiálově využit), což ČR řadí mezi státy s nejnižší mírou recyklace komunálního odpadu. Na špičce je Německo (67 %).

Průměrná míra recyklace obalových materiálů (plast, papír, sklo apod.) v EU činí 67 %. Česká republika se se svými téměř 74 % řadí mezi unijní premianty. U vytríděných obalových materiálů se daří recyklovat téměř vše v případě papíru, skla a kovů, u plastů je míra recyklace nižší.

Česká republika již dnes plní cíl pro zpětný odběr PET lahví, stanovený pro rok 2025 na úroveň 77 %. Dle údajů EKO-KOM bylo v ČR v roce 2018 vytríděno 81 % PET lahví, které byly uvedeny na trh.

Tereza Hrtúsová, Radek Novák

Cirkulární ekonomika: cíle EU

Zdroj: Evropská komise

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje vybrané ekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce, či cenové charakteristiky (ceny elektřiny uvedeny pro 1000-2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat, Evropská centrální banka a AMECO.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Náklady práce k ø EU			
	IX.19	X.19	XI.19	XII.19	4Q-18	1Q-19	2Q-19	3Q-19	2015	2016	2017	2018
Belgie	0,6	0,2	0,4	0,9	5,8	5,5	5,4	5,2	143,9	141,1	138,9	137,1
Německo	0,9	0,9	1,2	1,5	3,3	3,2	3,1	3,1	121,4	122,1	123,3	123,6
Estonsko	2,2	1,4	1,8	1,8	4,7	4,3	4,9	4,1	42,8	43,8	45,4	47,7
Irsko	0,6	0,6	0,8	1,1	5,6	5,0	5,2	5,0	114,7	113,3	113,5	113,1
Řecko	0,2	-0,3	0,5	1,1	18,6	18,4	17,3	16,9	62,8	59,7	58,0	58,0
Španělsko	0,2	0,2	0,5	0,8	14,5	14,2	14,1	14,3	85,9	84,3	83,1	81,7
Francie	1,1	0,9	1,2	1,6	8,9	8,7	8,5	8,6	128,8	127,5	127,3	125,9
Itálie	0,2	0,2	0,2	0,5	10,5	10,3	9,9	9,8	104,6	101,9	99,6	98,3
Kypr	-0,5	-0,5	0,5	0,7	7,5	7,5	7,4	7,2	66,1	64,3	63,9	62,9
Lotyšsko	2,3	2,2	2,0	2,1	6,9	6,6	6,4	6,2	29,3	30,7	32,3	33,5
Litva	2,0	1,5	1,7	2,7	5,9	6,0	6,1	6,6	27,1	28,0	29,8	31,9
Lucembursko	1,1	0,8	1,0	1,8	5,4	5,4	5,7	5,6	147,7	145,4	144,6	144,1
Malta	1,6	1,4	1,3	1,3	3,6	3,6	3,4	3,4	59,9	62,1	60,3	60,1
Nizozemsko	2,7	2,8	2,6	2,8	3,6	3,4	3,3	3,4	135,6	132,7	131,0	130,7
Rakousko	1,2	1,0	1,2	1,8	4,8	4,7	4,6	4,5	127,4	128,8	128,1	128,3
Portugalsko	-0,3	-0,1	0,2	0,4	6,7	6,5	6,6	6,4	50,5	50,4	50,3	50,2
Slovinsko	1,7	1,5	1,4	2,0	4,4	4,5	4,4	4,8	61,7	61,3	61,4	63,2
Slovensko	3,0	2,9	3,2	3,2	6,1	5,8	5,8	5,8	39,8	40,3	40,9	42,5
Finsko	1,0	0,9	0,8	1,1	6,9	6,7	6,7	6,7	125,9	125,1	123,7	119,7
Bulharsko	1,6	1,6	2,2	3,1	4,9	4,7	4,1	3,9	15,4	16,1	17,0	18,6
Česko	2,6	2,6	3,0	3,2	2,1	2,0	2,0	2,1	42,9	43,8	44,0	46,4
Dánsko	0,4	0,6	0,6	0,8	5,1	5,2	4,9	5,0	158,3	157,8	158,0	156,8
Chorvatsko	0,6	0,6	0,8	1,3	7,5	7,1	6,9	6,8	38,9	38,8	39,7	40,7
Maďarsko	2,9	3,0	3,4	4,1	3,7	3,4	3,5	3,4	34,7	35,2	36,3	38,7
Polsko	2,4	2,3	2,4	3,0	3,8	3,7	3,3	3,2	33,0	33,5	34,4	35,8
Rumunsko	3,5	3,2	3,8	4,0	4,1	3,9	3,9	4,0	20,2	20,7	22,5	25,1
Švédsko	1,3	1,6	1,8	1,7	6,4	6,8	6,5	6,9	165,8	167,0	170,4	169,3
UK	1,7	1,5	1,5	1,3	3,9	3,8	3,8	3,8	111,6	114,0	114,0	114,4
EU	1,2	1,1	1,3	1,6	6,6	6,5	6,3	6,3	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Produktivita k ø ČR				RPSN spotřebitelských úvěrů				Ceny elektřiny k ø EU			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2016	2017	2018	1H/2019
Belgie	269	267	254	247	5,6	4,6	4,5	4,1	131,8	141,9	129,9	126,2
Německo	217	216	206	199	6,3	6,1	5,8	5,8	146,0	147,0	141,4	141,7
Estonsko	98	100	99	100	21,3	18,1	18,3	15,5	55,9	56,2	60,5	59,6
Irsko	401	391	382	384	8,3	8,0	7,0	7,2	129,3	131,2	134,4	123,2
Řecko	134	129	121	115	9,0	9,5	9,8	9,1	76,6	78,5	72,2	68,5
Španělsko	178	174	166	159	9,1	8,4	8,6	7,4	121,6	121,3	126,8	122,9
Francie	242	237	225	216	4,9	4,4	4,1	3,7	83,5	86,5	87,6	84,5
Itálie	211	206	195	186	8,4	8,2	8,3	6,7	94,1	96,1	95,8	99,8
Kypr	147	143	136	131	5,2	4,7	4,5	3,7	69,7	81,7	91,9	95,3
Lotyšsko	83	83	83	84	26,1	24,6	21,7	15,2	73,3	71,6	67,9	71,0
Litva	86	85	87	87	16,3	15,0	14,1	11,4	54,3	49,3	47,3	52,4
Lucembursko	646	634	597	577	3,5	2,7	2,4	2,1	82,6	82,4	84,5	87,8
Malta	149	148	144	140	5,3	5,1	5,4	4,7	64,0	65,0	62,1	60,5
Nizozemsko	244	240	229	222	3,7	3,5	n/a	n/a	50,3	46,2	52,7	74,5
Rakousko	252	250	239	231	6,9	7,0	6,8	5,1	109,8	104,2	100,4	99,6
Portugalsko	120	119	112	107	9,8	9,3	9,2	7,2	112,5	108,0	106,0	97,7
Slovinsko	126	125	121	118	7,6	7,4	7,6	5,5	88,5	85,9	85,5	83,0
Slovensko	100	97	93	92	12,1	11,0	9,5	8,4	75,2	73,9	74,4	75,2
Finsko	257	256	244	234	6,0	6,1	5,9	4,6	91,4	95,1	96,8	98,1
Bulharsko	40	41	41	41	11,7	11,1	10,3	8,5	42,6	42,6	42,2	41,2
Česko	100	100	100	100	13,4	11,3	9,9	8,7	83,8	84,9	89,3	95,1
Dánsko	298	291	279	264	8,4	8,3	8,5	5,3	148,8	142,9	143,4	132,6
Chorvatsko	86	87	83	81	8,6	8,2	8,3	5,7	63,6	57,6	60,2	58,8
Maďarsko	81	78	78	76	17,7	14,4	13,6	12,1	51,7	51,3	49,7	47,0
Polsko	82	78	79	79	15,6	15,2	14,4	7,9	63,2	69,4	64,7	59,2
Rumunsko	57	59	59	61	10,4	10,2	10,4	9,9	56,5	55,1	56,9	55,8
Švédsko	285	281	263	240	4,2	4,0	3,9	3,9	96,5	96,7	96,2	97,3
UK	256	225	202	194	n/a	n/a	n/a	n/a	96,6	89,1	93,3	97,8
EU	198	192	181	175	n/a	n/a	n/a	n/a	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a www.shutterstock.com. Icon made by Freepik from www.flaticon.com. Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

